

Nu afspreken hoe wij u behandelen als u straks een slechtere periode hebt

Zelfbindingsverklaring

**ggz
ingeest**
samen
op eigen
wijze

Om te kunnen afspreken hoe wij u mogen behandelen als u straks een slechtere periode hebt, is er de zelfbindingsverklaring. Zelfbinding is voor mensen met een psychische aandoening die weten dat ze goede en slechte perioden hebben. In een zelfbindingsverklaring maakt u samen met een psychiater afspraken over uw behandeling voor de periode dat het slechter met u gaat. Deze zelfbindingsverklaring is bindend. Dit betekent dat de psychiater uitvoert wat er in de verklaring staat. Oók als u daar op dat moment geen toestemming voor geeft.

De regeling *zelfbindingsverklaring en zelfbindingsmachtiging* valt onder de Wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen, afgekort tot Wet Bopz.

Inhoud

Wat is zelfbinding?	4
Wat houdt een zelfbindingsverklaring in?	4
Zelfbindingsverklaring gericht op opname, verblijf en behandeling	4
Zelfbindingsverklaring gericht op behandeling in geval van onvrijwillige opname	5
Hoe lang is een zelfbindingsverklaring geldig?	7
Einde van de zelfbindingsverklaring	7
Een zelfbindingsmachtiging	8
Gevolgen van de zelfbindingsmachtiging	9
Meer informatie	10
Adressen en instanties	11

Omwille van de leesbaarheid is steeds 'hij' gebruikt in de tekst.

Waar 'hij' staat, kan uiteraard ook 'zij' worden gelezen.

Wat is zelfbinding?

U hebt een psychiatrische aandoening en bent hiervoor in behandeling bij GGZ inGeest. U weet dat u goede en slechtere periodes heeft. Wanneer het slechter met u gaat, verzet u zich veelal tegen de behandeling. Wanneer het beter met u gaat, weet u dat u sneller opknapt als u in behandeling blijft. U kunt in zo'n situatie kiezen voor zelfbinding. Een zelfbindingsverklaring is een document waarin afspraken tussen u en de behandelverantwoordelijke psychiater worden vastgelegd. U maakt bindende afspraken op een moment dat u uw eigen situatie goed kunt overzien. Tijdens een slechtere periode wordt u dan volgens uw eigen verklaring behandeld.

Wat houdt een zelfbindingsverklaring in?

Er zijn twee soorten zelfbindingsverklaringen:

- 1 een verklaring gericht op opname, verblijf en behandeling;
- 2 een verklaring gericht op behandeling in geval van een onvrijwillige opname.

Zelfbindingsverklaring gericht op opname, verblijf en behandeling

In deze zelfbindingsverklaring staat onder welke omstandigheden u opgenomen wilt worden. U geeft aan op welke locatie u opgenomen en behandeld wilt worden en welke behandeling u wel en welke liever niet wilt krijgen. U beschrijft ook hoe lang de behandeling maximaal mag duren. Dit mag in ieder geval niet langer dan 6 weken zijn.

Voorbeeld

U hebt een bipolaire stoornis met heftige manische perioden. Een van de eerste tekenen is dat u niet meer slaapt en erg prikkelbaar bent. U weet dat als u dan niet wordt opgenomen en geen medicatie neemt, er veel problemen ontstaan. U gaat bijvoorbeeld veel geld uitgeven en de kans op ruzie met

mensen in uw omgeving is groot. In uw zelfbindingsverklaring staat dat u voor 4 weken wilt worden opgenomen als de eerste tekenen (nachten niet slapen) zich voordoen en dat u tijdens de opnameperiode medicijnen inneemt.

Zelfbindingsverklaring gericht op behandeling in geval van onvrijwillige opname

In deze zelfbindingsverklaring staat hoe u behandeld wilt worden als u gedwongen wordt opgenomen met een inbewaringstelling (IBS) of rechterlijke machtiging (RM). U kunt dan (onder dwang) behandeld worden. Ook als u het daar op dat moment niet mee eens bent. Er hoeft niet te worden gewacht tot voldaan is aan de voorwaarden die de wet aan dwangbehandeling stelt. Bijvoorbeeld tot er sprake is van een gevaarlijke situatie voor uw omgeving. In deze zelfbindingsverklaring beschrijft u ook hoe lang de behandeling maximaal mag duren. Dit mag in ieder geval niet langer dan 6 weken zijn.

Voorbeeld

U bent opgenomen met een IBS omdat u door uw psychose suïcidaal bent. In uw zelfbindingsverklaring staat dat u in dat geval kortdurend gesepareerd wenst te worden omdat u daar rustig van wordt. Daarom wordt u op de afdeling voor enkele uren gesepareerd zonder dat er sprake is van gevaar voor uw omgeving, in dit geval de afdeling.

2

weetjes

- 1 Voor beide zelfbindingsverklaringen geldt dat een niet bij de behandeling betrokken psychiater u onderzoekt om vast te stellen dat u wilsbekwaam bent. Dit betekent dat u in staat bent te overzien wat ondertekening van de zelfbindingsverklaring inhoudt.
- 2 In de zelfbindingsverklaring wordt altijd een contactpersoon benoemd. Deze is door uzelf gekozen in overleg met uw behandelaar. Uw contactpersoon krijgt een exemplaar van de zelfbeschikkingsverklaring en kan aan de behandelaar aangeven wanneer de situatie zoals beschreven in de zelfbindingsverklaring zich voordoet.

Ondertekening en afschrift

De zelfbindingsverklaring wordt ondertekend door u, uw behandelend psychiater en door de onafhankelijke psychiater die uw wilsbekwaamheid vaststelt. Een afschrift van de zelfbindingsverklaring wordt verstrekt aan:

- uzelf;
- de behandelend psychiater;
- de Inspectie voor de Gezondheidszorg;
- minimaal één door u aangewezen contactpersoon.

Als u vragen hebt over de zelfbindingsverklaring kunt u deze stellen aan uw behandelaar.

Hoe lang is een zelfbindingsverklaring geldig?

De geldigheidsduur van de zelfbindingsverklaring is een jaar. Er is geen rechtszitting nodig om de verklaring op te stellen of te verlengen.

Verlenging en/of wijziging vindt plaats in overleg met uw behandelend psychiater. Voor iedere verlenging en/of wijziging is opnieuw onderzoek van uw wilsbekwaamheid nodig door een onafhankelijk psychiater.

Einde van de zelfbindingsverklaring

U kunt de zelfbindingsverklaring niet zelf beëindigen. U kunt de psychiater met wie u de verklaring opstelde, vragen de zelfbindingsverklaring in te trekken. Wil deze de verklaring niet intrekken, dan kunt u een tweede psychiater vragen ernaar te kijken. Als er geen verlenging wordt aangevraagd, loopt de zelfbindingsverklaring na een jaar gewoon af.

Een zelfbindingsmachtiging

Mocht de situatie die u in de zelfbindingsverklaring heeft beschreven zich voordoen, wordt aan de rechter gevraagd om een zelfbindingsmachtiging af te geven. Het verzoek om een zelfbindingsmachtiging moet schriftelijk worden ingediend bij de officier van justitie. Dit verzoek kan slechts worden ingediend door:

- uw behandelaar;
- de psychiater waarmee u de zelfbindingsverklaring hebt opgesteld;
- een van de door u in de zelfbindingsverklaring aangewezen contactpersonen.

Hiervoor wordt u onderzocht door een onafhankelijke psychiater. Deze psychiater kijkt of de omstandigheden die in de zelfbindingsverklaring staan, zich voordoen. Hij stelt hiervoor een geneeskundige verklaring op. Deze geneeskundige verklaring wordt samen met de aanvraag voor een zelfbindingsmachtiging naar de officier van justitie gestuurd. Als de officier van justitie van mening is dat het verzoek terecht is, stuurt hij alles door naar de rechter. De rechter plant zo snel mogelijk een hoorzitting waarin hij beslist of u een zelfbindingsmachtiging krijgt. Deze zitting vindt in het algemeen bij u thuis plaats. Bij de hoorzitting zijn in ieder geval aanwezig:

- uzelf;
- de rechter;
- de griffier, die noteert wat wordt gezegd;
- uw (toegewezen) advocaat;
- uw behandelaar.

De rechter beslist uiterlijk binnen 5 dagen over het verzoek van de officier van justitie.

Gevolgen van de zelfbindingsmachtiging

Als een zelfbindingsmachtiging is afgegeven, wordt u onvrijwillig opgenomen. De opname heeft een geldigheidsduur die niet langer is dan in de zelfbindingsverklaring is afgesproken (met een wettelijk maximum van 6 weken). U wordt behandeld met de middelen die van tevoren zijn opgenomen in de zelfbindingsverklaring. De enige dwang die mag worden toegepast, is de dwang waarmee u van tevoren zelf hebt ingestemd.

Als de behandelaar in de kliniek u daartoe in staat acht, kan er verlof of ontslag verleend worden voordat de maximale termijn is verstreken. De machtiging verloopt in alle gevallen na de termijn van 6 weken.

Als de behandeling stopt, geeft de geneesheer-directeur dit door aan de Inspectie voor de Gezondheidszorg.

Meer informatie

Vragen?

Als u nog vragen hebt, kunt u deze stellen aan uw hulpverlener. Ook kunt u onze andere brochures lezen (zie pagina 11). Wellicht worden daarmee uw vragen beantwoord. U kunt ook contact opnemen met de patiëntenvertrouwenspersoon.

Patiëntenvertrouwenspersoon

Als u denkt over een zelfbindingsverklaring, maar ook als u al een zelfbindingsverklaring hebt, kunt u de hulp inroepen van de patiëntenvertrouwenspersoon (PVP). De PVP kan informatie geven over zelfbinding en de gevolgen daarvan. Ook kan de PVP u helpen als u uw zelfbindingsverklaring wilt intrekken of veranderen. Hij helpt u met problemen en klachten. De PVP is niet in dienst van de instelling, is onafhankelijk, werkt op basis van vertrouwen en geheimhouding en staat altijd aan uw kant. Het inschakelen van de PVP kost u geen geld.

Landelijke Stichting PVP

U kunt met al uw vragen en klachten over psychiatrische hulpverlening terecht bij de Helpdesk van de Landelijke Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon in Utrecht. Het telefoonnummer van de Helpdesk is 0900 444 8888 (€ 0,10 per minuut).

Brochures

Over uw rechten, plichten en procedures hebben wij meerdere brochures uitgebracht. U kunt uw behandelaar vragen om de andere brochures.

- De beste aanpak voor u
- Deel uw ervaringen, het levert ons samen meer op
- Gedwongen opgenomen. Wat zijn mijn rechten en plichten?
(inbewaringstelling)
- Uw rechten en behandeling als u gedwongen wordt opgenomen
(voorlopige machtiging of machtiging voortgezet verblijf)
- Samen met u behandelafspraken maken om een opname te voorkomen
(voorwaardelijke machtiging)
- Uw rechten en behandeling als wij gedwongen moeten ingrijpen in
noodsituaties (behandeling onder dwang)

Adressen en instanties

Voor telefoonnummers en adressen van betrokken personen en instanties, verwijzen wij u naar de informatietekst *Adressen en instanties Bopz*.

Deze is als bijlage bij deze brochure gevoegd, op te vragen bij uw behandelaar of te vinden op www.ggzingeest.nl/voorlichting.

Ieder mens is uniek. De aanpak naar herstel dus ook. Met die kennis biedt GGZ inGeest gespecialiseerde psychiatrische zorg. Aan jongeren, volwassenen en ouderen. Met oog voor hun persoonlijke situatie en naaste omgeving. Afgestemd op lichaam en geest en volgens de nieuwste wetenschappelijke inzichten.

GGZ inGeest, samen op eigen wijze

GGZ inGeest
Postbus 74077
1070 BB Amsterdam
www.ggzingeest.nl
mei 2016

